

TIẾNG NÓI TỪ RỪNG

Động Lực và Thách Thức của Kiểm Lâm tại
Vườn Quốc Gia Chư Yang Sin

VỀ WILDACT

WildAct là một tổ chức phi lợi nhuận về bảo tồn động vật hoang dã tại Việt Nam, được thành lập vào năm 2015. Mục tiêu của chúng tôi là bảo vệ các loài động vật hoang dã và các hệ sinh thái nguy cấp bằng cách trao quyền cho cộng đồng thông qua các hoạt động giáo dục, thực hành bền vững và nỗ lực bảo tồn sáng tạo. Chúng tôi hướng tới một tương lai bền vững cho hành tinh của chúng ta.

www.wildact-vn.org
26, TT26, Khu Do Thi Van Phu
Ha Dong, Hanoi,
Vietnam.

Gợi ý trích dẫn:

Y. Tran, T. Le., T, Nguyen. 2024. Tiếng nói từ rừng - Động Lực và Thách Thức của Kiểm Lâm tại Vườn Quốc Gia Chư Yang Sin. WildAct. Hanoi, Vietnam.

TÓM TẮT BÁO CÁO

Cuộc khảo sát này được thực hiện vào năm 2023 với các kiểm lâm và nhân viên tại Vườn Quốc gia Chư Yang Sin nhằm tìm hiểu quan điểm của họ về mức độ hài lòng trong công việc, các biện pháp an toàn, phúc lợi và chương trình khen thưởng. Khảo sát thu thập ý kiến từ 68 người, thuộc nhiều nhóm tuổi khác nhau, chủ yếu từ 20 đến 55 tuổi, phản ánh sự đa dạng trong lực lượng lao động. Mục tiêu của khảo sát là đánh giá nguồn lực, sự công nhận và hỗ trợ dành cho kiểm lâm, đồng thời tìm hiểu quan điểm của họ về giải thưởng "Người Giữ Rừng Chư Yang Sin" như một phương pháp ghi nhận nỗ lực trong bảo vệ rừng và bảo tồn.

Kết quả khảo sát cho thấy lực lượng kiểm lâm cam kết với mục tiêu bảo tồn nhưng đang đối mặt với những thử thách về thiếu thốn nhân lực và vật lực. Trong khi các phúc lợi bổ sung

và đồng phục nhìn chung đáp ứng kỳ vọng của kiểm lâm, nhiều người bày tỏ mong muốn có mức lương tốt hơn và nguồn cung cấp nhu yếu phẩm cơ bản được cung cấp đầy đủ hơn. Các chương trình khen thưởng, như giải thưởng "Người Giữ Rừng Chư Yang Sin", được đánh giá cao, với gần 90% mong muốn giải thưởng này diễn ra hàng năm. Ngoài ra, tầm quan trọng của việc nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo vệ rừng nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ từ các cán bộ kiểm lâm, cho thấy họ cũng mong muốn tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong công tác bảo tồn.

Việc giải quyết các nhu cầu được nêu trong khảo sát có thể cải thiện tinh thần kiểm lâm, nâng cao khả năng giữ chân nhân sự và tăng cường tác động của các nỗ lực bảo tồn tại Vườn Quốc gia Chư Yang Sin.

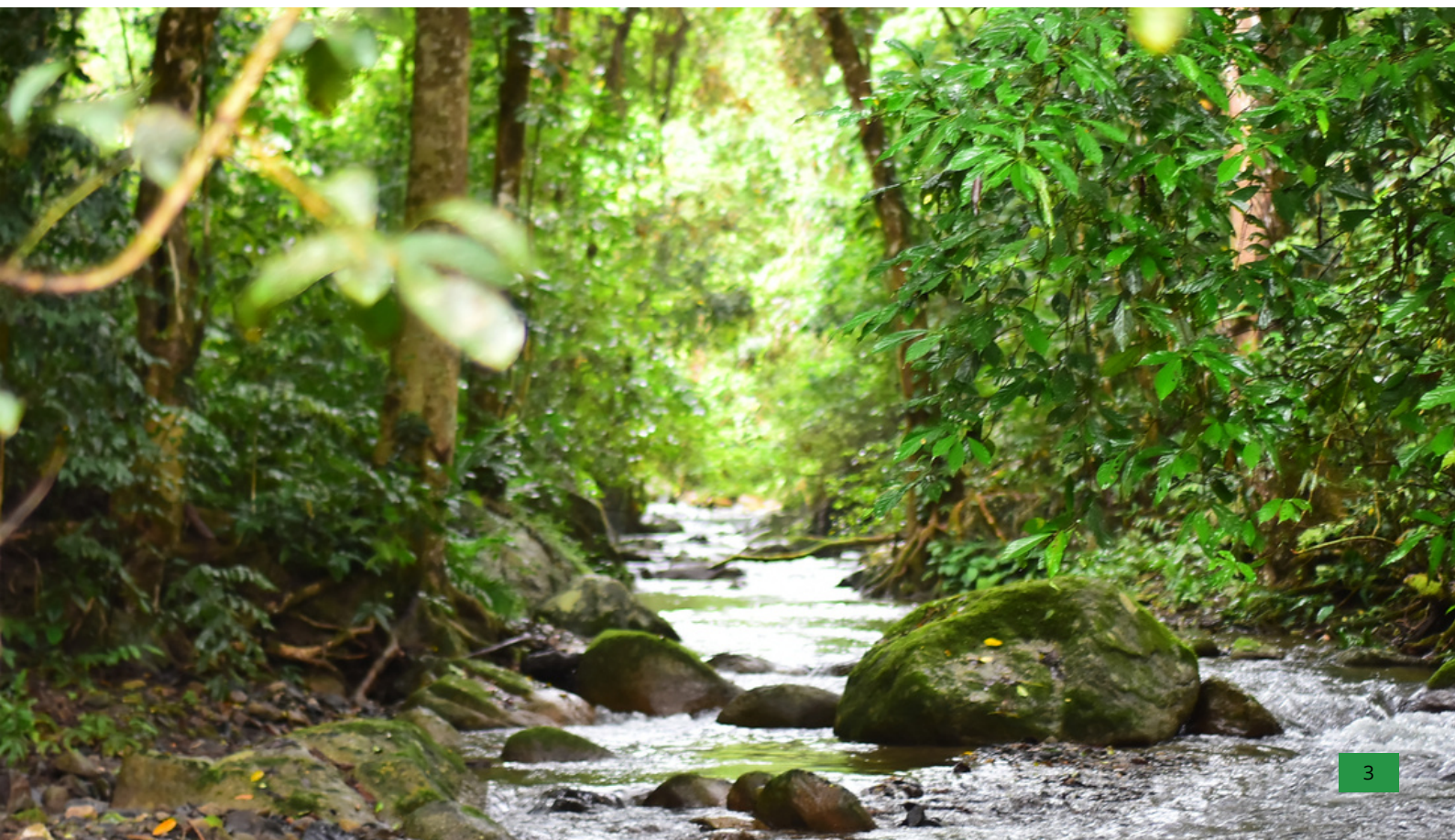
GIỚI THIỆU

Tại Việt Nam, trung bình cứ mỗi kiểm lâm chịu trách nhiệm tuần tra trung bình 966 hecta rừng- một khối lượng công việc nặng nề càng trở nên phức tạp hơn bởi những rủi ro về thể chất mà họ phải đối mặt. Những cuộc chạm trán với thợ săn có thể rất nguy hiểm: năm 2018, một kiểm lâm của Vườn Quốc gia Chư Yang Sin (VQG CYS) đã bị thương nặng do trúng đạn, và vào đầu năm 2022, bảy kiểm lâm đã thoát chết trong gang tấc khi bị thợ săn truy đuổi và nổ súng. Mặc dù phải đối mặt với những tình huống đe dọa tính mạng, các kiểm lâm viên chỉ nhận được mức bồi thường tối thiểu. Họ không được trang bị đầy đủ thiết bị an toàn và bảo hộ, đồng thời ít được tiếp cận với các khóa đào tạo chuyên môn để nâng cao an toàn và hiệu quả công việc của họ.

Thêm vào đó, sự hiểu biết và trân trọng của

cộng chúng đối với bảo tồn đa dạng sinh học còn hạn chế, điều này ảnh hưởng đến nhận thức của cộng đồng đối với công việc quan trọng của kiểm lâm. Chính vì vậy, hiểu rõ thái độ, hành vi và điều kiện làm việc của các kiểm lâm là cần thiết để phát triển một lực lượng lao động an toàn, có động lực và có kỹ năng trong việc bảo vệ đa dạng sinh học của VQG CYS.

Cuộc khảo sát nội bộ với kiểm lâm của VQG CYS nhằm làm rõ những vấn đề trên. Bằng cách đánh giá điều kiện làm việc hiện tại và hiểu rõ các yếu tố ảnh hưởng đến động lực làm việc của kiểm lâm, cuộc khảo sát sẽ đóng góp vào việc phát triển một kế hoạch nâng cao năng lực, không chỉ giúp cải thiện kỹ năng của kiểm lâm mà còn tạo động lực và sự hài lòng trong công việc, từ đó nâng cao cam kết bảo tồn thiên nhiên của họ.

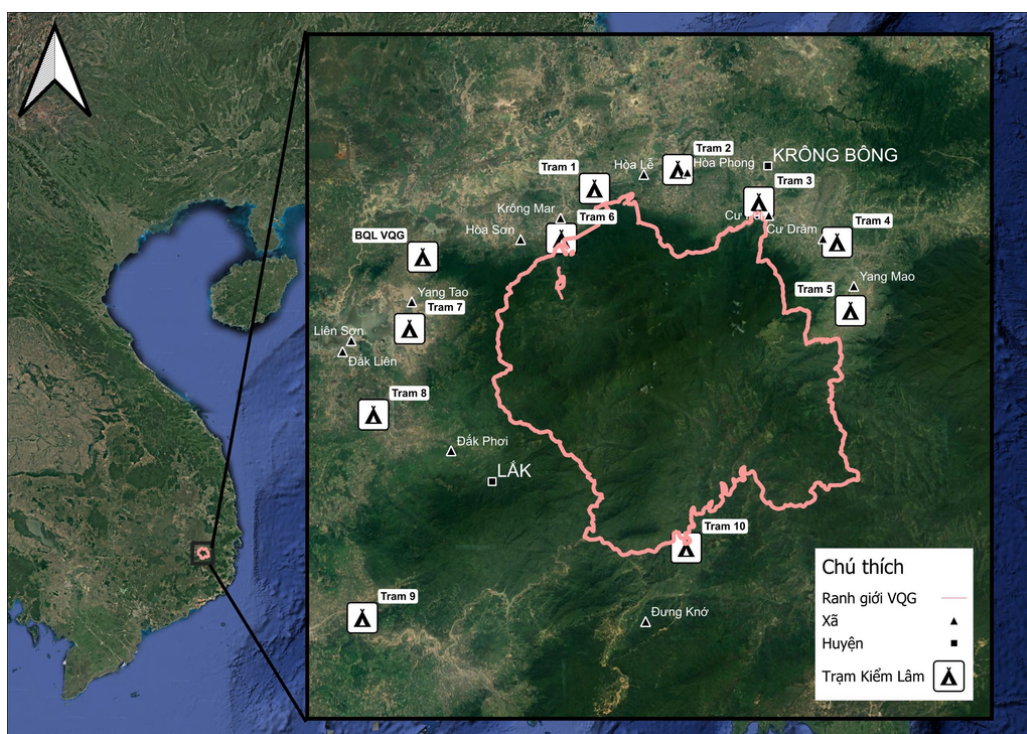
PHƯƠNG PHÁP

Một cuộc khảo sát trực tuyến có cấu trúc, được thực hiện trên nền tảng Google Form, nhằm thu thập thông tin về các yếu tố ảnh hưởng đến động lực và điều kiện làm việc của kiểm lâm tại VQG CYS. Cuộc khảo sát bao gồm 45 câu hỏi, tập trung vào các lĩnh vực chính tác động đến tinh thần làm việc của kiểm lâm như cơ sở vật chất, trang thiết bị, đào tạo, hạ tầng, giờ làm việc và mức lương. Ngoài ra, khảo sát còn đề cập đến các vấn đề rộng hơn như mức độ thẩm quyền của kiểm lâm, quan điểm của họ về nhận thức của công chúng và các mối đe dọa từ cộng đồng địa phương đối với công tác kiểm lâm.

Tổng cộng có 68/100 kiểm lâm tham gia khảo sát chiếm 68% lực lượng kiểm lâm đang hoạt

động tại VQG CYS. Người tham gia công tác tại 10 trạm kiểm lâm khác nhau. Vì vậy câu trả lời của họ giúp chúng ta có cái nhìn toàn diện hơn về trải nghiệm và thách thức của kiểm lâm khi công tác tại vườn. Việc thu thập dữ liệu được thực hiện qua hình thức nộp trực tuyến để đảm bảo tính nhất quán và tạo điều kiện thuận lợi cho những kiểm lâm viên làm việc tại các khu vực xa xôi.

Cuộc khảo sát này đại diện cho một đánh giá nhanh về động lực và sự hài lòng trong công việc của kiểm lâm tại VQG CYS. Tuy nhiên, kết quả chỉ mang tính đặc thù cho VQG CYS và không có tính đại diện các vườn quốc gia hoặc khu vực khác tại Việt Nam hay Châu Á.

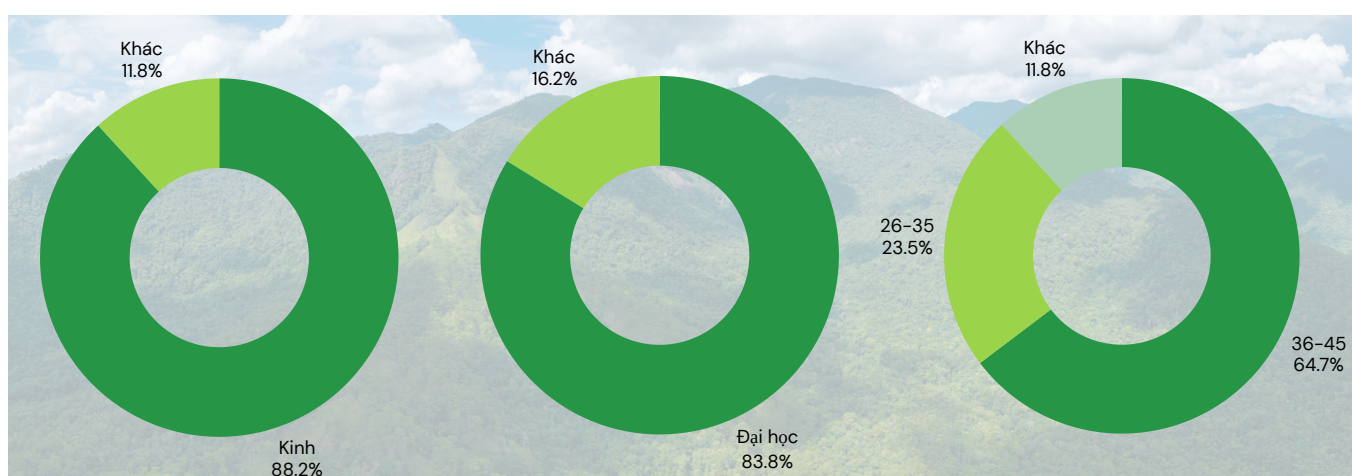

Biểu đồ 1: Bản đồ của VQG CYS với 10 trạm kiểm lâm và vị trí của Ban Quản Lý

KẾT QUẢ

68

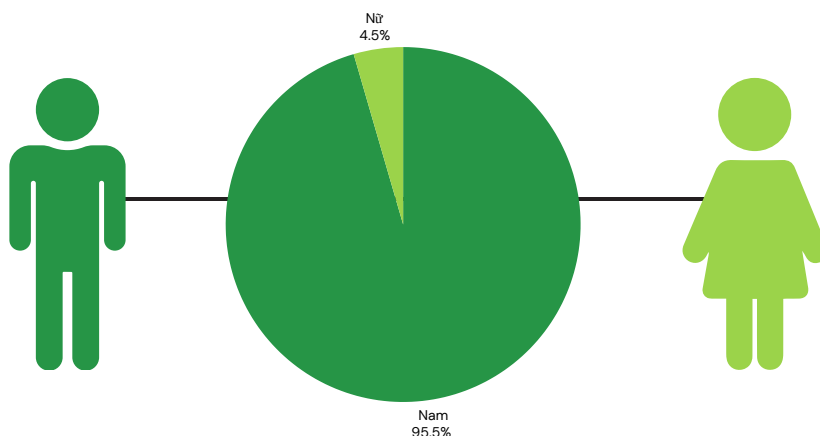
NGƯỜI THAM GIA TRẢ LỜI

Dân tộc

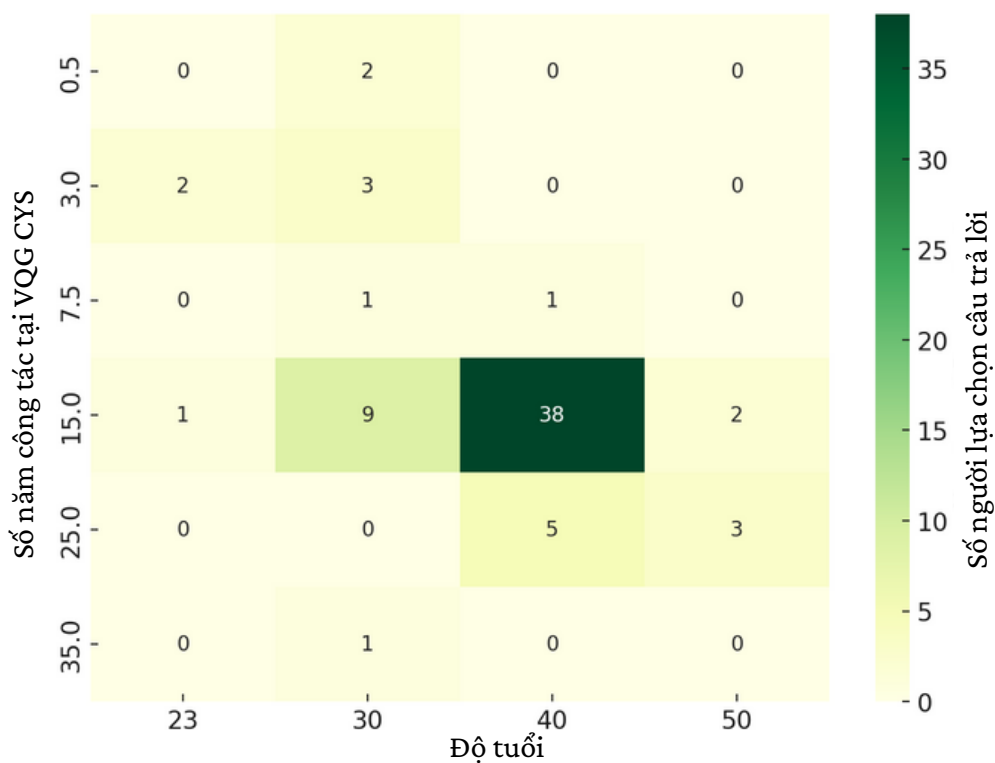
Trình độ giáo dục

Độ tuổi

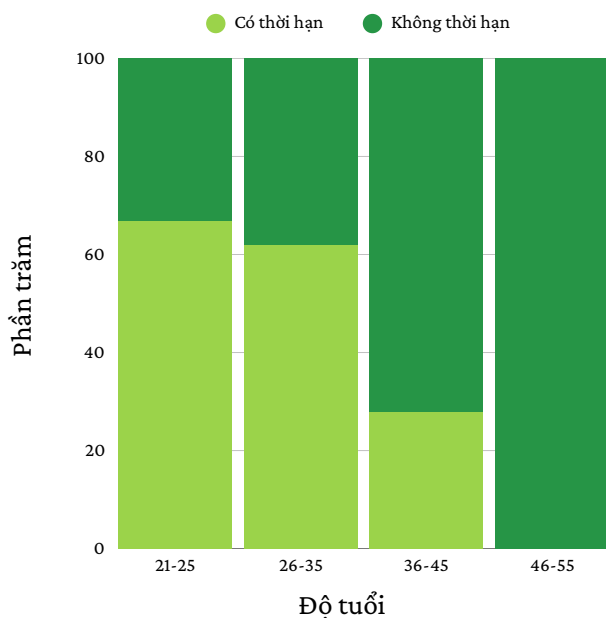
Trong số 68 kiểm lâm tham gia khảo sát, chỉ có ba người là nữ (4,41%), còn lại là nam (n=65, 95,6%). Mặc dù khu vực vùng đệm có sự đa dạng về dân tộc, nhưng đa số kiểm

lâm là người Kinh (n=60, 88,2%), thay vì các dân tộc thiểu số địa phương. Về độ tuổi, 64,7% (n=44) kiểm lâm nằm trong độ tuổi từ 36 đến 45, và đáng chú ý là 83,8% (n=57) có bằng cử nhân.

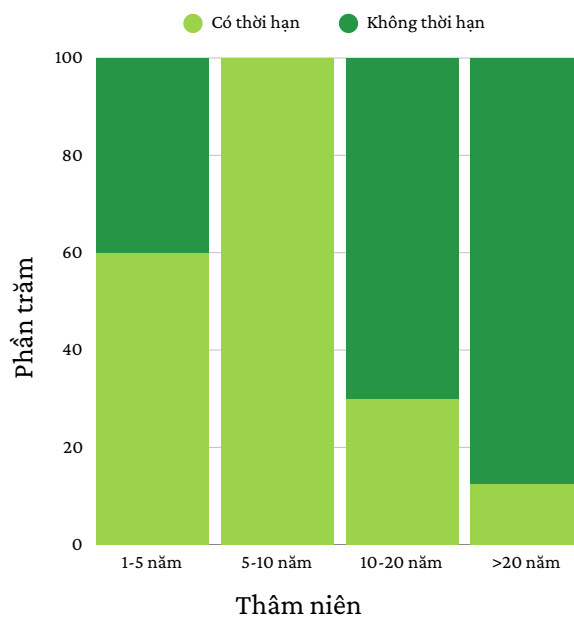

Biểu đồ nhiệt thể hiện sự phân bố của kiểm lâm theo độ tuổi và thâm niên. Màu sắc đậm hơn biểu thị số lượng người trả lời cao hơn, giúp cung cấp cái nhìn rõ hơn về các nhóm tham gia trả lời.

Biểu đồ này cho thấy phần lớn người tham gia thuộc nhóm tuổi 36–45 với thâm niên công tác từ 10–20 năm, tiếp theo là các nhóm tập trung ở độ tuổi 26–35 và 46–55.

Các kiểm lâm lớn tuổi thường có xu hướng được ký hợp đồng dài hạn nhờ vào kinh nghiệm dày dặn và kiến thức quý báu của họ, điều này giúp nâng cao hiệu quả và độ tin cậy trong vai trò bảo tồn. Trong

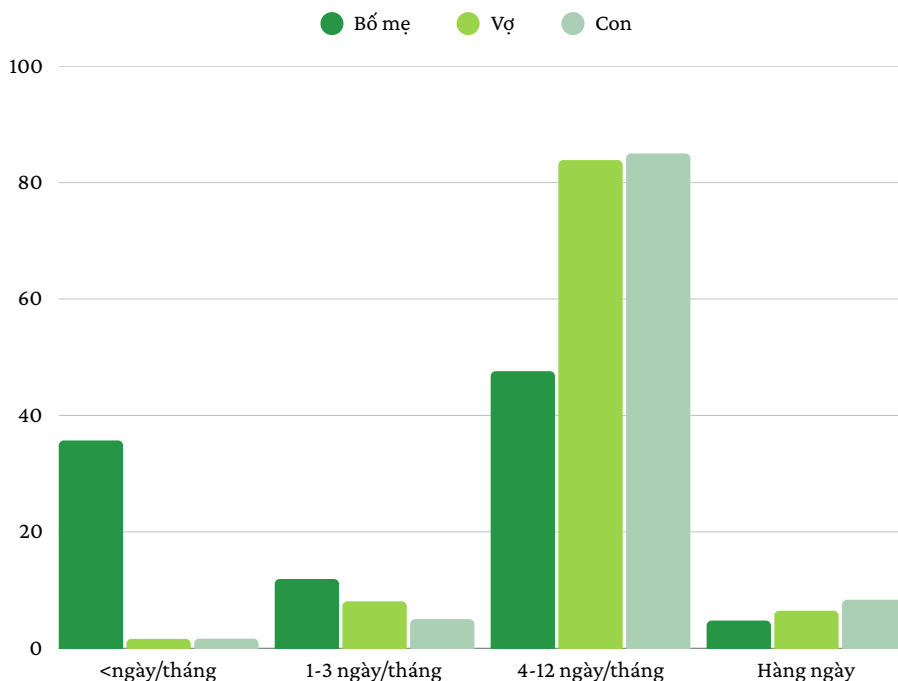
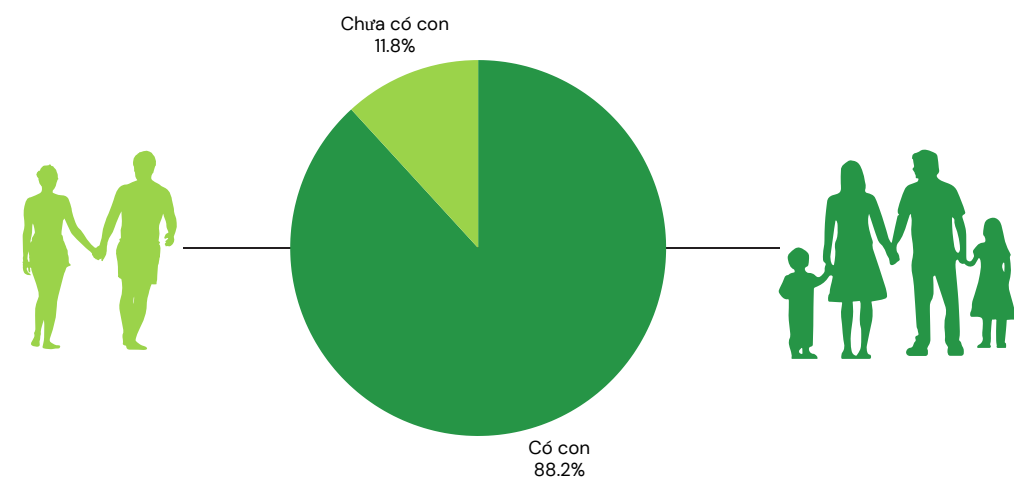

mẫu khảo sát này, chỉ có hai người tham gia có kinh nghiệm từ 5-10 năm, và cả hai đều đang giữ hợp đồng ngắn hạn, như được thể hiện trong biểu đồ (100%).

GIA ĐÌNH

62

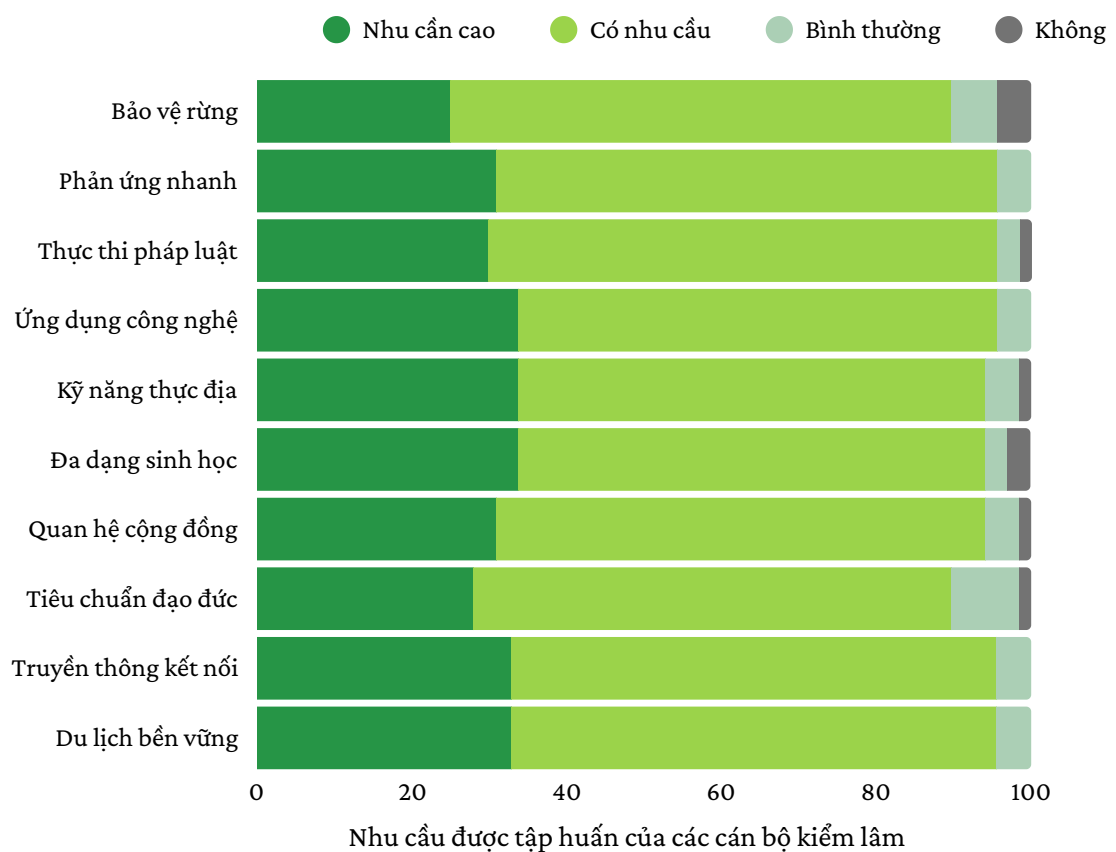
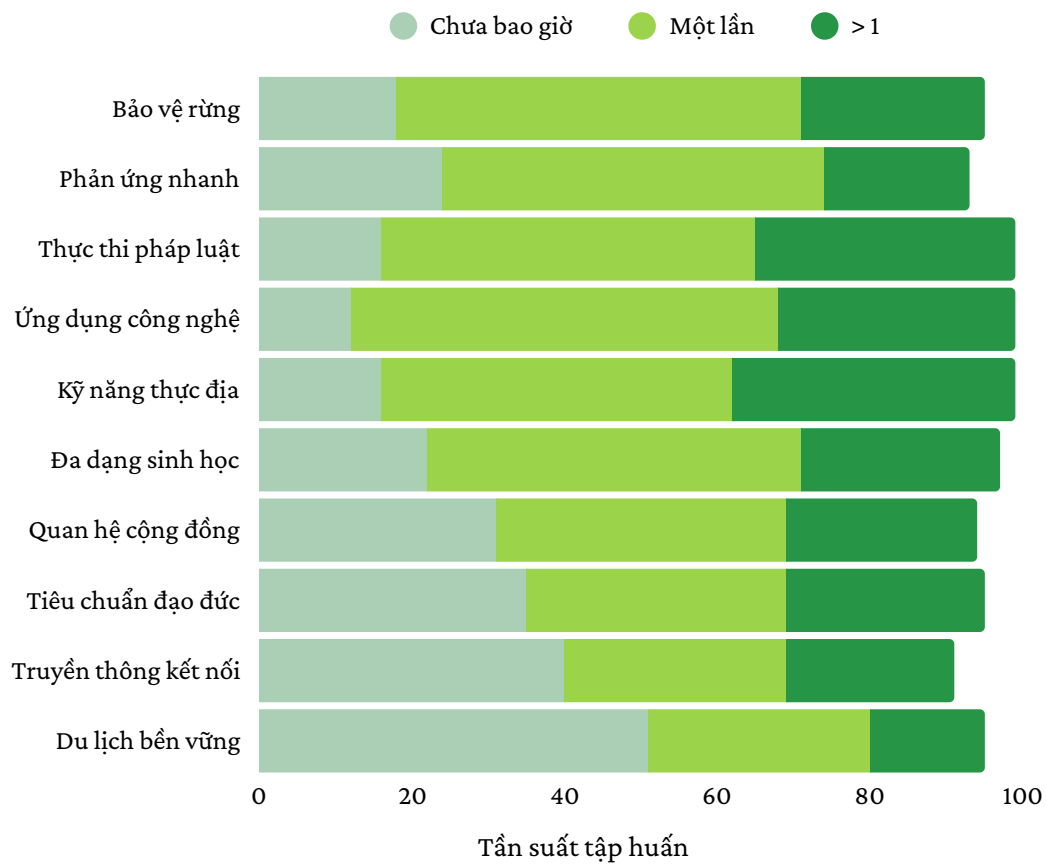
NGƯỜI THAM GIA ĐÃ KẾT HÔN

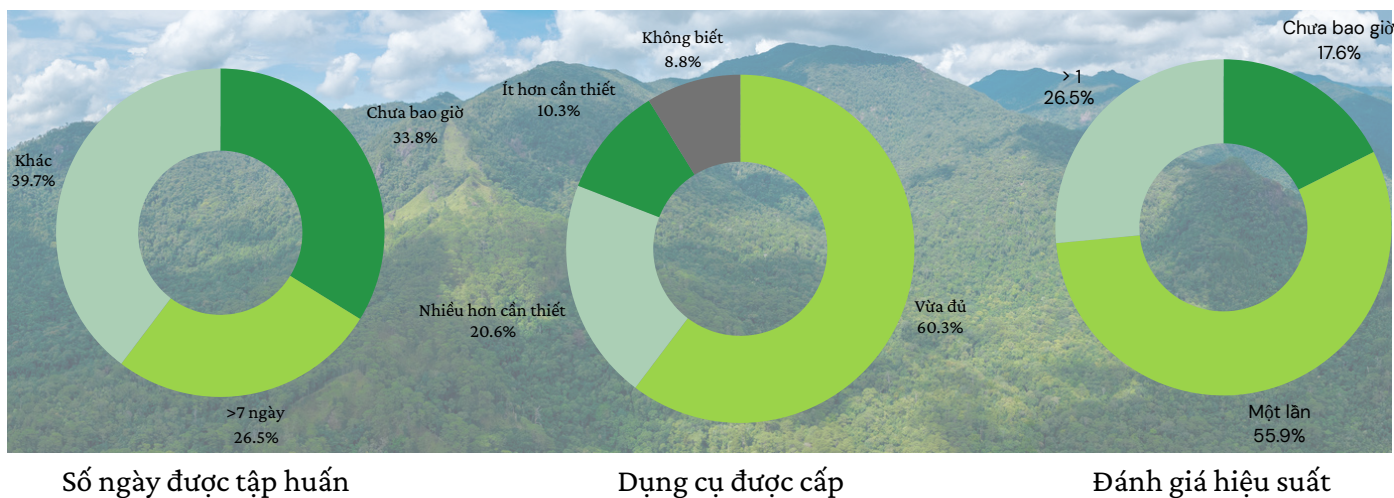

Hầu hết các kiểm lâm trong khảo sát này trả lời chỉ có từ 4-12 ngày mỗi tháng ở bên gia đình, với rất ít người có thể gặp gỡ người thân hàng ngày. Điều này nhấn mạnh tính chất đòi hỏi của công

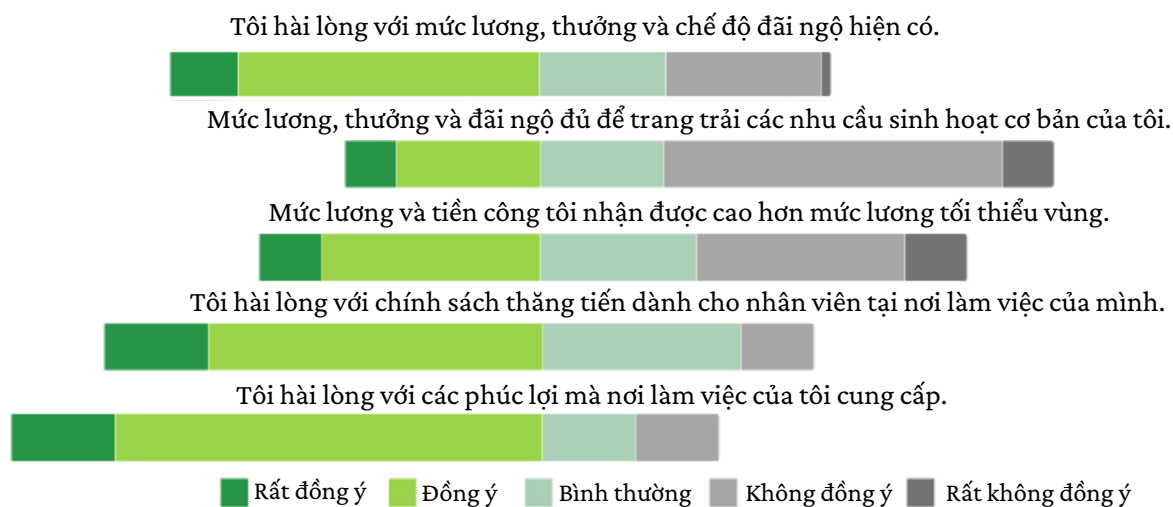
việc kiểm lâm, khi họ thường phải xa nhà trong thời gian dài. Dù một số kiểm lâm có thể dành thời gian vừa đủ mỗi tháng cho gia đình, nhưng việc tương tác hàng ngày với người thân vẫn là điều không phổ biến.

NĂNG LỰC

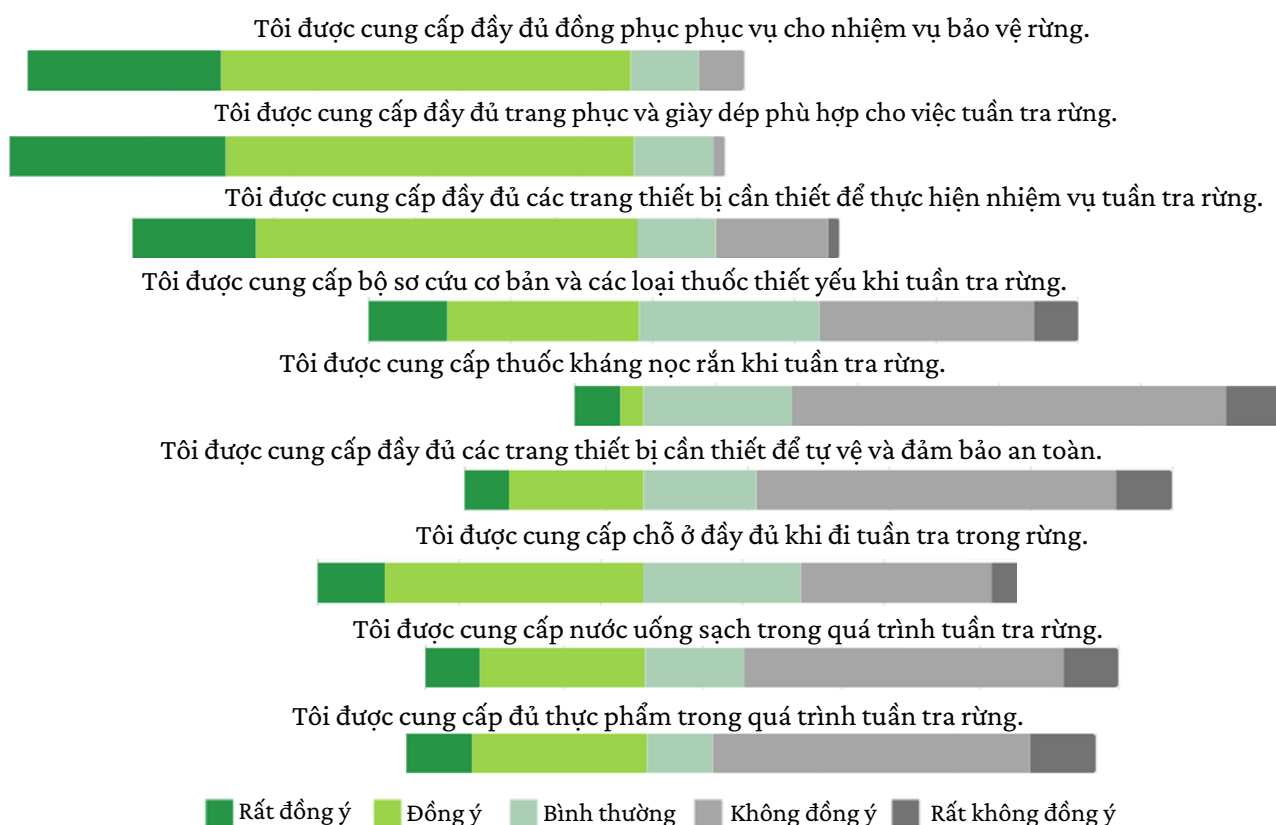

PHÚC LỢI

Dữ liệu cho thấy các lĩnh vực mà kiểm lâm cảm thấy được hỗ trợ đầy đủ, chẳng hạn như phúc lợi bổ sung, nhưng cũng cho thấy những thiếu thốn về nhu cầu cơ bản, chẳng hạn như mức lương, thưởng. Điều này cho thấy mức lương vẫn cần

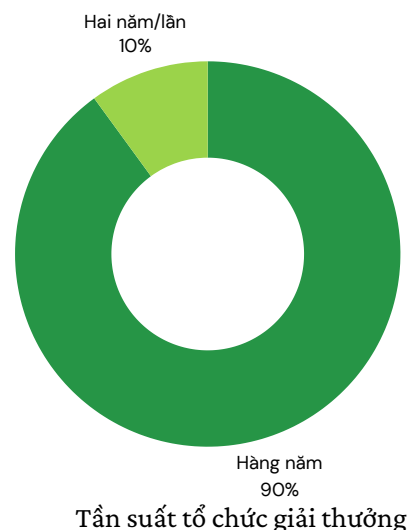
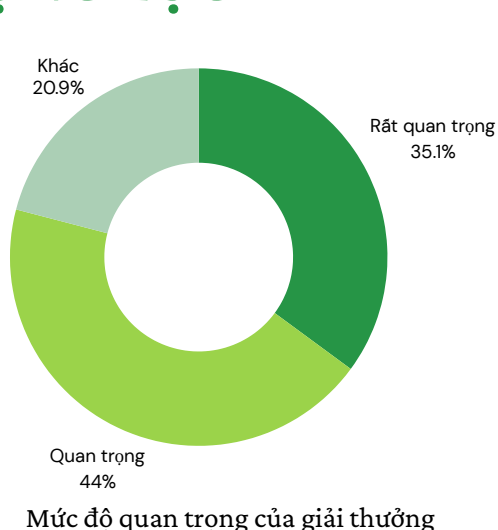
được cải thiện để đảm bảo lực lượng lao động hài lòng và có sự an toàn tài về chính. Việc giải quyết vấn đề đảm bảo mức sống từ lương có thể cải thiện sự hài lòng và nhân sự tại Vườn Quốc gia Chư Yang Sin.

Mặc dù các trang bị cơ bản như đồng phục, quần áo và một số thiết bị cần thiết nhìn chung là đạt yêu cầu, nhưng vẫn còn những lỗ hổng quan trọng trong việc cung cấp thiết bị an toàn (thuốc chống nọc rắn, dụng cụ tự vệ) cũng như các nhu yếu phẩm (nước uống và thực phẩm). Những

thiếu hụt này có thể ảnh hưởng đến tinh thần và sự an toàn của kiểm lâm. Việc khắc phục những thiếu sót này, đặc biệt là về thiết bị cứu sinh và nhu yếu phẩm cơ bản, có thể cải thiện sự hài lòng của kiểm lâm và đảm bảo sự hỗ trợ tốt hơn cho các hoạt động tuần tra rừng.

ĐỘNG LỰC

Dữ liệu cho thấy các kiểm lâm viên đánh giá cao sự ghi nhận, động lực, hỗ trợ phúc lợi, và việc công nhận vai trò của họ trước công chúng. Những yếu tố này được xem là thiết yếu đối với sự

hài lòng trong công việc, mức độ gắn kết và tinh thần tích cực cần thiết để bảo vệ và quản lý rừng hiệu quả. Việc triển khai các chiến lược trong những lĩnh vực này sẽ có khả năng nâng cao tinh thần và cam kết của đội ngũ.

KHUYẾN NGHỊ

Dựa trên phân tích kết quả khảo sát kiểm lâm từ Vườn Quốc gia Chư Yang Sin, một số khuyến nghị chính đã được đề xuất nhằm nâng cao phúc lợi, an toàn và phát triển chuyên môn cho các kiểm lâm viên..

KN1: Cải thiện điều kiện làm việc và cân bằng giữa công việc và cuộc sống

Khảo sát đã tiết lộ nhiều thách thức đáng kể bao gồm tiền lương thấp, thực phẩm và nước uống không đảm bảo, và sự thiếu hụt các trang thiết bị an toàn. Thêm vào đó, nhiều kiểm lâm báo cáo rằng do thu nhập thấp, không đáp ứng được các chi phí sinh hoạt cơ bản, dẫn đến gánh nặng tài chính làm ảnh hưởng đến chất lượng công việc. Công việc căng thẳng và thiếu thời gian dành cho gia đình cũng góp phần tạo ra sự mất cân bằng giữa công việc và cuộc sống. Để giải quyết những vấn đề này, cần cải thiện tính ổn định của điều kiện làm việc, mức lương và các chính sách làm việc thân thiện với gia đình. Các kiểm lâm, những người đối mặt với rủi ro cao để bảo vệ tài nguyên thiên nhiên của quốc gia, nên được hưởng quyền lợi tương đương với các công chức thiết yếu khác như cảnh sát và lực lượng cứu hộ, với quyền lợi, bảo vệ và phúc lợi tương tự. Đảm bảo sự công bằng này sẽ giúp giữ chân nhân sự có năng lực và nâng cao tinh thần làm việc.

KN2: Tăng cường Trang thiết bị an toàn và các khóa đào tạo

Hơn một nửa kiểm lâm tham gia khảo sát cho biết họ đang thiếu các trang thiết bị an toàn thiết yếu, công cụ tự vệ chưa đủ và chưa được đào tạo, đặc biệt trong việc xử lý các tình huống khẩn cấp tại hiện trường. Sự thiếu hụt này không chỉ làm giảm hiệu quả công việc mà còn đe dọa đến an toàn của họ. Để khắc phục những vấn đề này, chiến lược tổng thể nên bao gồm ba thành phần:

- **Đảm bảo Đầy đủ Trang thiết bị An toàn:** Cần cung cấp cho kiểm lâm đầy đủ thiết bị bảo vệ cá nhân, bao gồm bộ chống nọc rắn, đồ sơ cứu, và dụng cụ tự vệ để giúp họ thực hiện nhiệm vụ an toàn.
- **Tăng cường Tần suất và Chất lượng Đào tạo:** Cần thiết lập các chương trình đào tạo định kỳ chuyên sâu, tập trung vào kỹ năng hiện trường, ứng phó khẩn cấp và chuyên môn bảo tồn. Kết nối với các đơn vị, tổ chức tại Việt Nam để cung cấp chương trình giảng dạy tiên tiến và thích ứng với các thách thức mới nổi.
- **Tăng cường Phúc lợi:** Do tính chất công việc đòi hỏi cả về thể chất lẫn tinh thần, nên việc triển khai các chương trình chăm sóc sức khỏe tinh thần, tạo động lực cho kiểm lâm là điều cần thiết. Nên thiết lập các cơ chế khuyến khích để cân bằng giữa cuộc sống cá nhân và công việc.

KN3: Tăng cường động lực và niềm tự hào công việc

Để đảm bảo sự gắn bó lâu dài và hài lòng trong công việc, cải thiện phúc lợi của kiểm lâm là điều thiết yếu. Kết quả khảo sát cho thấy, mặc dù người tham gia có mong muốn cống hiến cho bảo tồn, nhưng họ vẫn cần các chương trình phúc lợi tốt hơn nhằm gia tăng niềm tự hào và động lực trong công việc. Điều này có thể thực hiện thông qua ba biện pháp chính:

1. **Tăng cường Phúc lợi:** Mở rộng hỗ trợ phúc lợi bao gồm bảo hiểm sinh mạng, trợ cấp thực phẩm và đi lại, và các khoản khuyến khích tài chính bổ sung liên quan đến hiệu suất công việc. Những cải thiện này không chỉ giảm bớt căng thẳng tài chính mà còn gia tăng sự hài lòng, khiến kiểm lâm cảm thấy được trân trọng hơn trong công việc của mình..

2. Giới thiệu Chương trình Vinh danh: Các chương trình như giải thưởng “Người Giữ Rừng CYS” cần được tổ chức thường niên. Sự ghi nhận này không chỉ giúp kiểm lâm có cảm giác tự hào với những đóng góp quan trọng trong công tác bảo tồn mà còn thúc đẩy tinh thần trách nhiệm và niềm tự hào về vai trò của mình. Các giải thưởng và lễ vinh danh công khai còn có thể nâng cao nhận thức và sự trân trọng của cộng đồng đối với công việc của kiểm lâm, từ đó cải thiện hình ảnh của họ trong lòng công chúng.

3. Thúc đẩy Phát triển Nghề nghiệp và Chuyên môn: Cung cấp các lộ trình thăng tiến rõ ràng, cơ hội phát triển chuyên môn, và tư vấn nghề nghiệp là những hoạt động nên làm để hỗ trợ các kiểm lâm viên có cái nhìn rõ ràng và cụ thể hơn về nghề nghiệp của mình. Những biện pháp này không chỉ góp phần thúc đẩy động lực và tinh thần làm việc mà còn tạo cảm giác tự hào và cam kết với công việc, khuyến khích kiểm lâm nhận thức được vai trò của mình trong một ngành nghề được tôn trọng.

Việc thực hiện các sáng kiến tập trung vào phúc lợi này sẽ giúp tăng tỷ lệ giữ các kiểm lâm viên với nghề, cải thiện động lực và củng cố cam kết của họ đối với công tác bảo tồn tại Vườn Quốc gia Chư Yang Sin. Điều này cũng sẽ định hình kiểm lâm như những người bảo vệ đa dạng sinh học đáng kính trọng, là niềm tự hào cả về mặt cá nhân và nghề nghiệp. Những khảo sát như thế này là vô cùng quan trọng để đưa ra những thông tin thiết thực, có thể đóng góp cho các chính sách liên quan và cải thiện môi trường làm việc của các cán bộ kiểm lâm.

THÁNG 10/2024

LỜI CẢM ƠN

Cám ơn nhà tài trợ Quỹ Bảo Tồn Động Thực Vật Việt Nam
đã tài trợ dự án từ tháng 5 năm 2024.

Liên hệ

WildAct Vietnam
26 TT26 Khu Đô Thị Văn Phú
Hà Đông, Hà Nội

+84 334 509 868
info@wildact-vn.org
www.wildact-vn.org

Số đăng ký: A-1357